

GEMİ İNŞA TARİHİ - ÜÇÜNCÜ ULUSLARARASI AVRASYA GEMİCİLİK TARİHİ KONGRESİ HISTORY OF SHIPBUILDING III. INTERNATIONAL EURASIAN MARITIME HISTORY CONGRESS

* Metin Ataç

Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Erhan Aslanoglu, TINA Vakfı Başkanı Oğuz Aydemir, Prof Dr. Fred Hocker, (E) Oramiral Muzaffer Metin Ataç. (Fotoğraf: TINA Vakfı Arşivi)

Erhan Aslanoglu, Vice Chancellor; Oğuz Aydemir President of TINA Foundation; Prof. Fred Hocker; Full-Admiral Metin Ataç (R) (Photo: The TINA Foundation Archive)

10-11 Mayıs 2018'de Tuzla, İstanbul'da Türkiye'nin en genç Denizcilik Üniversitesi olan Piri Reis Üniversitesi'nde "Gemi İnşa Tarihi - Üçüncü Uluslararası Avrasya Gemicilik Tarihi" Kongresi yapıldı. Ortak Başkanlığını (eş Başkan) Piri Reis Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Oral Erdoğan ile Mtevelli üyesi Emekli Oramiral Metin Ataç'ın yaptığı kongrede çok sayıda bildiri yer almıştır. Deniz Ticaret Odası, Gemi

İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR), Türk Loydu ve TINA Türkiye Sualtı Arkeolojisi Vakfı'nın desteklediği kongrede dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen Akademisyen ve araştırmacıların bildirileri bilim dünyasına sunulmuştur.

Kongre'ye gerek katılımcı ve gerekse dinleyici olarak iştirak edenler Üniversitenin muhteşem tesislerine hayran kalmışlardır.

* (E) Oramiral Muzaffer Metin Ataç.

* Muzaffer Metin Ataç, Full Admiral (Rtd.)

Açılışını sunucu Oylum Talu'nun yaptığı kongrede, Prof. Dr. Oral Erdoğan, Emekli Oramiral Metin Ataç, Müteveli heyet Başkanı Metin Kalkavan, Deniz Ticaret Odası Başkanı Tamer Kiran, Kıyı Emniyet Genel Müdürü Hızırreis Deniz, Deniz ve Ulaştırma Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığında Genel Müdür Salim Özbak birer açılış konuşması yapmışlardır.

Prof. Dr. Filipe Castro, Dr. Fred Hocker, Prof. Dr. Ufuk Kocabaş açılış konuşmacısı olarak bildiri sunmuşlardır. Ayrıca TINA Vakfı başkanı Oğuz Aydemir genel oturumda Vakfı tanıtan ve sualtı arkeolojisi faaliyetlerini konu alan bir takdim yapmıştır. Texas A&M Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Castro, sualtı arkeolojisinin gemi ve insan ilişkilerini konu alan "*Why Nautical Archeology Matters?*" başlıklı konuşmasını akademik bölümün ilk konuşmacısı olarak dile getirmiştir. Daha sonra İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ufuk Kocabaş, "Byzantine Shipbuilding History and ships in the light of Yenikapı Wrecks" başlıklı konuşmasını yapmış. Yenikapı kazıları ile ilgili en son bilgileri dinleyenlere aktarmıştır.

İsveç'teki Vasa Müzesi araştırma direktörü Dr. Fred Hocker, deneysel arkeoloji konusunda oldukça ilginç bir konudan söz ederek, tarihte top güllerinin ağaç gemilerde meydana getirdiği hasarı belirlemek için, bizzat uygulayarak tespit ettiği bulgularını katılımcılarla paylaşmıştır. Deney sonuçlarında görülmüştür ki, gemideki insanlara güllerden ziyade esas zararı güllenin kopardığı ve etrafa saçılan ağaç ve kıymık parçaları vermektedir. Kongrede, gemi inşa tarihi oturumları, ayrıca, Osmanlı'da gemi inşa, tarihte denizaltı inşaatları, Portekiz ahşap gemi inşaatları, arkeolojik gemi ve limanlar, gemi inşa teknoloji tarihi oturumları ve kongre sonunda kapanış paneli icra edilmiştir.

Katılımı planlanan ancak hastalıkları nedeniyle kongreye katılamayan, Prof. Dr. Mari Pia Pedani ve Prof. Dr. Marco Morin gibi çok önemli profesörlerin çalışmaları hazırlanacak kongre bildiriler kitabında yer alacaktır. Maria Pia Pedani'nin 1645 Girit savaşı sırasında inşa edilen iki adet Venedik denizaltısı ile ilgili bildirimini ilgi çekeceği muhakkaktır. Dünyada ateşli silahlar üzerine araştırma yapmış önemli isimlerden birisi olan Prof. Dr. Morin'in, "Akdeniz kadirgalarına top montesi" konusunda kaleme aldığı bildirisi de kitaba dahil edilecektir.

John Littlefield'in Amerikan iç savaşı sırasında David Bushnell tarafından inşa edilen "Turtle" denizaltısı ve Dr. Evren Mercan'ın "Padişahın sualtındaki koruyucuları" konulu Abdülhamit ve Abdülmecit denizaltıları takdimleri orijinal bildiriler arasındadır. Kongrede Türk gemi inşasının yakın tarihi ile ilgili bildirilerde önemli ölçüde yer tutmuştur. Halen Gölcük Tersanesi Komutanlığı görevini yürüten Tuğamiral Aydın Eken'in, "Cumhuriyet Dönemi'nde Askeri Tersaneler" konulu bildirisi kongreye damga vuran bildiriler arasındadır. Aynı grupta Prof. Dr. Nurhan Kahyaoğlu, Berkay Çilli, Onur Yurdakul'un, Ata Nutku ya bir şükran borcu olarak sundukları Pereme teknolojisi, yakın dönem Türk gemi inşa tarihi ile ilgili Dr. Nazmi Çeşmeci'nin sunumu ilgi çeken bildiriler arasındadır.

The International Congress on the History of Shipbuilding was held on May 10th to 11th 2018 in Piri Reis University in Tuzla, Istanbul, which is Turkey's youngest maritime university. The Conference was served by the Conference Co-Chairs Dr. Oral Erdogan, the Rector of Piri Reis University and Admiral (R) Metin Ataç, a Member of the Board of Trustees. Academicians and scientists from various countries of the world presented their papers to the scientific world during the congress, which was supported by the Turkish Chamber of Shipping, the Turkish Shipbuilders Association (GİSBİR), Turkish Lloyd and The Turkish Foundation for Underwater Archaeology (TINA).

Those who participated in the Congress both as a participant and as a listener were impressed by the modern facilities of the University. The opening of the congress was made by speaker Oylum Talu, where Prof. Oral Erdoğan, Admiral (R) Metin Ataç, Metin Kalkavan, Chairman of the Board of Trustees, Tamer Kiran, President of Chamber of Shipping, Hızırreis Deniz, General Director of Coastal Police, Salim Ozbak General Director of the Ministry of Transport, Maritime Affairs, and Communications made opening speeches.

Prof. Filipe Castro, Dr. Fred Hocker, and Prof. Ufuk Kocabaş presented their papers as keynote speakers. Mr. Oğuz Aydemir, the President of TINA made a presentation introducing their Foundation and its underwater archaeological activities during the open session. Prof. Castro of Texas A&M University was the first speaker of the academic session, where he presented his paper titled "*Why Nautical Archeology Matters?*" about the role of maritime archaeology on the relations between ships and humans. He was followed by Prof. Ufuk Kocabaş of İstanbul University, who made his speech on "Byzantine Shipbuilding History and ships in the light of Yenikapı Wrecks", and updated the audience about the Yenikapı excavations.

Dr. Fred Hocker, the Director of Research at the Vasa Museum in Stockholm, Sweden, focused on a pretty interesting topic of experimental archaeology regarding the expanse of damage caused by cannonballs on the wooden ships, and shared the results of his personal experiments with the participants, which showed that the people on the ship are injured by the splinters and wood fragments that are scattered around the place by the cannonballs rather than by the cannonball itself. Other session topics included shipbuilding history,

Kongrede ayrıca, Prof. Dr. Dejanirah Couto'nun "16. Yüzyıl Portekiz Gemi İnşa Tarihi", Doç. Dr. Hakan Öviz'in "Dana Adası Tersanesi Tarihi", İbrahim Başak Dağgüllü'nün "Burcu Zafer" bildirisi, Prof. Dr. Ahmet Taşdemir, Dr. Oktay Çetin, Serkan Nohut'un "Dicle ve Fırat nehir gemileri inşa tarihi" takdimi, Ali Rıza İşipek'in 18. yüzyıl Osmanlı gemi inşa tarihi, Emir Yener'in Nizamı Cedid öncesi Osmanlı yelkenli harp gemileri beğenilen diğer takdimler arasındadır.

Koç Üniversitesinden Dr. Matthew Harpster'in "Ahşap gemi inşa teknolojisindeki değişiklikler" ve Meksikalı Akademisyen Roberto Junco'nun 16-18 yüzyıl Pasifik gemi inşa tarihi önemli takdimler arasındadır. Kongre oturumlarında, Prof. Dr. İdris Bostan, Emekli Amiral Nadir Kınay, Sayın Oğuz Aydemir, Prof. Dr. Oktay Alınak, Prof. Dr. Dejanirah Couto, Prof. Dr. Filipe Castro, Ali Rıza İşipek Başkan olarak görev almışlardır. Kongrenin bildiriler kitabının hazırlanması sorumluluğu Prof. Dr. Djanirah Couto, Prof. Dr. Filipe Castro ve Piri Reis Üniversitesi'nden Dr. Aydın Şihmantepe'ye verilmiştir. Uluslararası standartlarda akademik yönden gemi inşa tarihi alanında ses getirecek bir dokümanın ortaya çıkması amaçlanmaktadır. Bu yayın layığı ile yapıldığı takdirde Kongrenin başarısı tescil edilmiş olacaktır.

Kapanış oturumunu Piri Reis Üniversitesi Mütevelli üyesi Emekli Oramiral Metin Ataç yönetmiş, Prof. Dr. Dejanirah Couto, Filipe Castro ve Prof. Dr. Nurban Kahyaoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı oturumda kongrenin genel değerlendirmesi yapılmış,

oturum sırasında Oramiral Ataç, 2019 Haziran ayında Monako'da yapılacak kongrenin müjdesini vermiştir. "Dünya Okyanusları Ölçüm Tarihi" konulu kongrede ağırlık haritacılık tarihi üzerinde odaklanacaktır. Monako Kongresinde de eş-başkan olarak Prof. Dr. Oral Erdoğan ve Emekli Oramiral Metin Ataç görev yapacaklardır.

Piri Reis Üniversitesi'nin icra ettiği ilk Kongre 2012 yılında İstanbul'da, ikinci kongre ise St. Petersburg'da icra edilmişti. Bu üçüncü Kongre ise ilk kez Üniversite tesislerinde başarı ile tamamlanmıştır. Kongrenin gala yemeğinin Piri Reis okul gemisinde verilmiş olması ise organizasyona ayrı bir değer katmıştır. Bu üç kongre dışında Venedik ve Kıbrıs'ta birer çalıştay icra edilmiştir. Bizler, Denizcilik tarihinin dinamik olduğu düşüncesinde bulunmaktayız. Bu düşünceden hareketle tarihin bilinmeyenlerinin ortaya çıkarılması için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir. Ne kadar fazla belge, doküman bulunursa tarih doğal olarak değişecektir. Bizler araştırmacıları, akademisyenleri daha fazla araştırma yapmaya özendirmek, hakikatlere ulaşmak istiyoruz. Bütün çabamız yeni ve yayınlanmamış bilgilere ulaşmak içindir. Piri Reis Üniversitesi'nde Deniz Tarih Araştırma Merkezi de bu amaçla kurulmuştur. Denizcilik tarihinin bilinmeyen doğrularını ne kadar sıhhatli olarak ortaya çıkarırsak geleceğimizi daha sağlam planlayacağımıza inanıyoruz. Böylesine güzel, akademik uluslararası düzeydeki kongreyi organize eden Piri Reis Üniversitesi'ne tebriklerimizi sunuyoruz. Sponsorlarımıza ise destekleri için ayrıca teşekkür ediyoruz.

TINA Vakfı Başkanı Oğuz Aydemir. (Fotoğraf: TINA Vakfı Arşivi) Oğuz Aydemir President of TINA Foundation. (Photo: The TINA Foundation Archive)

Ottoman shipbuilding, history of submarine building, history of shipbuilding in Portugal, archaeological ships and harbors, and history of shipbuilding technology, with a closing panel at the end of the congress. The studies carried out by very important academicians such as Prof. Mari Pia Pedani and Prof. Marco Morin, who had planned but failed to participate due to illness will take place in the Conference Proceedings Book.

It is certain that the paper by Maria Pia Pedani on the two Venetian submarines built during the 1645 Cretian Battle would be of interest. Another paper that will take part in the book is on the “Cannon installation on Mediterranean galleys” by Prof. Morin, reknown for his studies on firearms.

Among other original papers presented were the submarine Turtle, an invention of David Bushnell constructed during the Civil War by John Littlefield, and “Sultan’s Submarine Guards” on the Abdülhamit and Abdülmecit submarines by Dr. Evren Mercan. The papers on the recent history of Turkish shipbuilding had also a wide coverage. The paper titled “Cumhuriyet Dönemi’nde Askeri Tersaneler” (Naval Shipbuilding Docks during the Republic Period)” by Rear Admiral Aydın Eken, current Commander of the Shipbuilding Dock in Gölcük, is among the papers that left its mark on the Congress. The Pereme technology presented by Prof. Nurhan Kahyaoğlu, Berkay Çilli, and Onur Yurdakul as a tribute to Ata Nutku, and the presentation by Dr. Nazmi Çeşmeci on the recent history of Turkish shipbuilding were also of great interest.

“Wooden Portuguese Shipbuilding in 16th Century” by Prof. Dejanirah Couto; “Dana Adası Tersanesi Tarihi” (History of the Dana Island shipbuilding dock) by Assoc. Prof. Hakan Öviz; “Burcu Zafer” by İbrahim Başak Dağgülü; “Dicle ve Fırat nehir gemileri inşa tarihi” (History of riverboat building in Euphrates and Tigris rivers) by Prof. Ahmet Taşdemir, Dr. Oktay Çetin, and Serkan Nohut; 18th century Ottoman ship building by Ali Rıza İşıpek; and Ottoman sailing battleships before Nizam-I Cedid (the New Order) Era by Emir Yener were among other popular presentations.

Other notable presentations included “Ahşap gemi inşa teknolojisindeki değişiklikler” (Changes in the construction technique of wooden ships) by Dr. Matthew Harpster of Koç University; and “The history shipbuilding in the Pacific during the 16th and 18th

centuries by the Academician Roberto Junco from Mexico.

Prof. İdris Bostan, RD Admiral Nadir Kınay, Mr. Oğuz Aydemir, Prof. Oktay Alniak, Prof. Dejanirah Couto, Prof. Filipe Castro, and Ali Rıza İşıpek co-chaired sessions of the Congress. The responsibility for preparation of the proceedings book has been given to Prof. Djanirah Couto, Prof. Filipe Castro and Dr. Aydın Şihmantepe of Pîrî Reis University.

The idea is to produce a document in international standards on the history of shipbuilding in order to have an overwhelming impression in the academic world which will substantiate the success of the Congress.

The closing session was chaired by Piri Reis University Trustee Admiral (R) Metin Ataç, where Prof. Dejanirah Couto, Prof. Filipe Castro and Prof. Nurhan Kahyaoğlu contributed as speakers to make a general evaluation of the Congress, while Admiral Metin Ataç gave the good news about the upcoming congress that will take place in Monaco in June 2019. The main theme of the congress will be “History of measurement of World Oceans”, which will be focusing mainly on the history of cartography. The congress in Monaco will also be co-chaired by Prof. Oral Erdoğan and R Admiral Metin Ataç.

The first congress carried out by the Piri Reis University took place in İstanbul in 2012, while the second one was held in St. Petersburg. The third congress took place in the University’s premises for the first time. The gala dinner of the congress that was in Piri Reis school ship was an added value for the organization. In addition to the three congresses, two workshops were already organized, one in Venize and the other one in Cyprus. We believe that the maritime history is dynamic, and therefore more research needs to be done to find out more about the history, which will naturally lead to changes in history. We are pursuing the truth by encouraging researchers, academicians for doing further researches. All our current struggle is to access new and unpublished information. We have founded the Maritime History Practice and Research Center at the Piri Reis University for this purpose. We believe the more we find out about the unknown facts about maritime history, the more dependable we can plan our future. We sincerely congratulate the Piri Reis University for organizing such a successful international academic research congress, and we also would like to thank our generous sponsors for their support.